

**Kasbiy ta'limda xorijiy tillarni innovatsion yondashuv asosida o'qitish
metodikasini takomillashtirish.**

G.J.Mexmonaliyeva

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston
Milliy universiteti Jizzax filiali,
xorijiy tillar kafedrası o'qituvchisi.

Annotatsiya: Mazkur maqolada kasbiy ta'lim muassasalarida xorijiy tillarni o'qitish jarayonini innovatsion yondashuvlar asosida takomillashtirish masalasi ko'rib chiqiladi. Hozirgi globallashuv davrida chet tillarini bilish kasbiy rivojlanishning muhim elementi hisoblanadi. Innovatsion yondashuvlar, xususan, interaktiv usullar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), proyektga asoslangan ta'lim va integrativ metodlar orqali o'quvchilar malakasini oshirish yo'llari yoritiladi. Maqola xorijiy tillarni kasbga moslashtirib o'rgatishning metodikasini shakllantirish bo'yicha tavsiyalar beradi va innovatsion yondashuvlarning samaradorligini amaliy misollar bilan tushuntiradi.

Kalit so'zlar: Innovatsion yondashuv, Kasbiy ta'lim, Xorijiy til o'qitish, AKT (axborot-kommunikatsiya texnologiyalari), Integrativ metod

Kirish: Zamonaviy ta'lim tizimi raqamli texnologiyalar va innovatsiyalar asosida tub o'zgarishlarni boshdan kechirmoqda. Ayniqsa, kasbiy ta'limda xorijiy tillarni samarali o'qitish global mehnat bozorining talablariga mos kadrlar tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu maqolada kasbiy ta'limda xorijiy tillarni innovatsion metodlar asosida o'qitish metodikasini takomillashtirish yo'llari yoritiladi¹. Innovatsion yondashuvning mohiyati va zaruriyati:

Innovatsion yondashuvlar kasbiy ta'limda tilni an'anaviy usullardan farqli ravishda o'rgatishga yordam beradi. Zamonaviy o'quvchilar texnologiyalar bilan yaxshi tanish bo'lib, darslarda faollikni ta'minlash uchun AKT, interaktiv platformalar va gamifikatsiya kabi usullardan foydalanish zarur. Masalan, Zoom va Google Classroom kabi platformalar o'quvchilarni masofaviy va interaktiv o'qitishga imkon beradi.

2. Xorijiy tillarni kasbiy yo'nalishlarga moslashtirish:

Til o'qitishning kasbga moslashgan varianti mutaxassislar uchun ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan bo'lib, professional leksikani egallashga yordam beradi. Masalan, tibbiyot sohasida o'qiydigan talabalar uchun maxsus tibbiy terminologiya o'rgatish yoki mehmonxona menejmenti yo'nalishida "hospitality English" darslarini tashkil etish talab etiladi.

3. Projektga asoslangan ta'lim va integratsiya metodlari:

Projektga asoslangan ta'limda talabalar real hayotiy vaziyatlar bilan bog'liq topshiriqlarni bajaradi. Misol uchun, talabalar xorijiy til yordamida kasbiy mavzularda taqdimot tayyorlash yoki xalqaro kompaniyalarga biznes takliflar yozish orqali bilimlarini mustahkamlaydi. Integrativ metodlar esa turli fanlarni birlashtirib, tilni kasbiy kontekstda o'rgatishni osonlashtiradi.

4. AKT va interaktiv vositalarning qo'llanilishi:

AKT orqali til o'rganishni jadallashtirish mumkin. Masalan, Duolingo va Quizlet kabi onlayn platformalar so'z boyligini oshirishga yordam beradi, videodarslar va virtual laboratoriyalar esa tinglab tushunishni rivojlantiradi. Talabalarga onlayn resurslardan foydalangan holda mustaqil o'rganish imkoniyatlari beriladi, bu esa ularning qiziqishini oshiradi.

5. Innovatsion yondashuvning natijalari va istiqbollari:

Innovatsion yondashuvlar tilni o'rganishni yanada qiziqarli va samarali qiladi. Darslarda o'quvchilarning faolligi oshadi va ularning kasbiy faoliyatga tayyorligi kuchayadi. Bundan tashqari, ushbu yondashuvlar o'qituvchilarni ham yangi metodlarni o'zlashtirishga undaydi, bu esa butun ta'lim jarayonining sifatini oshiradi.

Xulosa: Xorijiy tillarni kasbiy ta'limda innovatsion yondashuv asosida o'qitish nafaqat til ko'nikmalarini, balki kasbiy malakani ham rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar AKT, projektga asoslangan ta'lim va integrativ metodlarni keng qo'llashi kerak. Shu bilan birga, o'quv dasturlarini zamonaviy talablarga moslashtirish va doimiy ravishda o'qituvchilarning malakasini oshirish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press.
2. Harmer, J. (2015). The Practice of English Language Teaching. Pearson Education.
3. Dudeney, G., & Hockly, N. (2016). How to Teach English with Technology. Pearson Education.
4. Mishan, F., & Timmis, I. (2015). Materials Development for TESOL. Edinburgh University Press.
5. Kukulska-Hulme, A., & Traxler, J. (2019). Mobile Learning: The Next Generation. Routledge.